Lietas arhīva Nr. 1A-0128-19/14
ECLI:LV:RPPT:2019:0320.1A68012819.3.S

SPRIEDUMS
Rīgā 2019. gada 20. martā

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnesis Viktors Makucevičs,
ar tiesas sēžu sekretāri Madaru Laugali, tulci Mārīti Bekmani,
piedaloties sūdzības iesniedzējam /pers. A/ un Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes pārstāvei Olgai Mironovai,
atklātā tiesas sēdē Daugavgrīvas ielā 58, izskatīja Rīgā administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. A/ sūdzību par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka p.i. 2019. gada 14. janvāra lēmumu Nr. 50.

Aprakstošā daļa

[1] 2018. gada 9. oktobrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes (turpmāk arī – Iestāde) Rīgas Kurzemes iecirkņa amatpersona sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC19343 par to, ka 2018. gada 19. septembrī plkst. 07.30 Zvīņu ielā, Rīgā, /pers. A/ skaļi lamājās neliterāriem vārdiem, raustīja sievieti aiz rokas, ignorēja vispārpieņemtās uzvedības normas un traucēja mieru publiskā vietā. Ar savām darbībām /pers. A/ pārkāpis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – Latvijas APK) 167. pantu.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Rīgas Kurzemes iecirkņa Bolderājas nodaļas Kārtības policijas grupas vecākā inspektora 2018. gada 16. oktobra lēmumu (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums) /pers. A/ piemērots naudas sods 350 *euro* apmērā par Latvijas APK 167. panta paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

[2] Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam un uzskatot, ka ticis nepamatoti apmelots, /pers. A/ to pārsūdzēja Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšniekam.

[3] Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2019. gada 14. janvāra lēmumu (turpmāk arī – Iestādes lēmums) sūdzība noraidīta.

[3.1] Iestādes lēmumā norādīts, ka 2018.gada 9.oktobrī tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC19343 par to, ka 2018. gada 19. septembrī plkst. 07.30 Zvīņu ielā, Rīgā, /pers. A/ skaļi lamājās neliterāriem vārdiem, raustīja sievieti aiz rokas, ignorēja vispārpieņemtās uzvedības normas un traucēja mieru publiskā vietā, par ko 2018. gada 16. oktobrī viņam piemērots naudas sods 350 *euro* apmērā par Latvijas APK 167. panta paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

[3.2] /pers. A/ sūdzība reģistrēta Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kurzemes iecirknī 2018. gada 14. novembrī. Savukārt Latvijas APK 281. pants noteic, ka sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā var iesniegt 10 darba dienu laikā no pilna lēmuma paziņošanas dienas. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8. panta otro daļu dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments, šajā gadījumā 2018. gada 19. oktobrī. Līdz ar to /pers. A/ nav ievērojis likumā noteikto termiņu sūdzības iesniegšanai un sūdzība nav izskatāma. Sūdzībā nav izteikts lūgums par nokavētā termiņa atjaunošanu, nav norādīti objektīvi un pamatoti šķēršļi, kuri būtu lieguši sūdzības iesniedzējam iesniegt sūdzību likumā noteiktajā termiņā, kas būtu par pamatu nokavētā termiņa atjaunošanai.

[4] 2019. gada 30. janvārī Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība, kurā norādīts, ka pārsūdz Iestādes lēmumu. Sūdzībā, norādīts, ka /pers. A/ ir sodīts nepamatoti, jo nav izdarījis attiecīgās darbības, kā arī policijas rīcībā nav pierādījumu pretējam.

[5] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas tiesneses 2019. gada 4. februāra lēmumu sūdzība atstāta bez virzības, nosakot termiņu trūkumu novēršanai līdz 2019. gada 28. februārim.

[5.1] 2019. gada 13. februārī Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemts /pers. A/ iesniegums, kurā papildus sūdzībā minētajam norādīts, ka viņš netika uzaicināts uz lietas izskatīšanu iestādē un lūdz noņemt no viņa apsūdzību un atbrīvot no naudas soda.

[6] Sūdzības iesniedzējs /pers. A/ tiesas sēdē sūdzību uzturēja, lūdza tiesu atcelt iestādes lēmumu kā nepamatotu. Norādīja, ka lēmums tika pieņemts bez viņa klātbūtnes, bet sūdzības iesniegšanas termiņš ir kavēts policijas darbinieka rīcības dēļ. Bija ieradies Valsts policijā divas nedēļas vēlāk, nekā bija aicināts.

[7] Valsts policijas pārstāve Olga Mironova tiesas sēdē norādīja, ka ir nokavēts sūdzības iesniegšanas termiņš, tāpēc šajā lietā nevar lemt par lietas izskatīšanu pēc būtības.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums atstājams negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidāma kā nepamatota.

[9] Latvijas APK 286. panta otrā daļa noteic, ka augstāka iestāde, izskatot sūdzību vai protestu par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pieņemtā lēmuma likumību un pamatotību.

[9.1] Latvijas APK 281. pants noteic, ka sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā var iesniegt 10 darba dienu laikā no pilna lēmuma paziņošanas dienas. Tādējādi, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, tiesa pārbauda, vai ir ievērots sūdzības iesniegšanas termiņš.

Paziņošanas likuma 8. panta otrā daļa noteic, ka dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments.

No lietas materiāliem izriet, ka Sākotnējais lēmums tika pieņemts 2018. gada 16. oktobrī, lēmums nosūtīts /pers. A/ 2018. gada 19. oktobrī kā vienkāršs pasta sūtījums uz viņa dzīvesvietas adresi /adrese A/, ko apliecina lietas materiāliem pievienotais pavadraksts „Par lēmuma noraksta nosūtīšanu". Ievērojot Latvijas APK 281. pantā un Paziņošanas likuma 8. pantā noteikto, sūdzības iesniegšanas termiņš par Sākotnējo lēmumu notecēja 2018. gada 9. novembrī, uz ko pamatoti norādīts Iestādes lēmumā.

[9.2] Savukārt sūdzība par Iestādes lēmumu Iestādē reģistrēta 2018. gada 14. novembrī, tas ir pēc likumā noteiktā termiņa sūdzības iesniegšanai notecēšanas. Līdz ar minēto tiesa atzīst, ka /pers. A/ bija nokavējis likumā noteikto termiņu sūdzības iesniegšanai.

Latvijas APK $245.^2$ panta pirmā daļa noteic, ka tiesības izpildīt procesuālās darbības zūd līdz ar šā kodeksa, iestādes, tiesas vai tiesneša noteiktā

termiņa izbeigšanos. Dokumentus, kas iesniegti pēc procesuālā termiņa izbeigšanās, neizskata.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka Iestādes Rīgas Kurzemes iecirknim nebija pamats pieņemt un virzīt tālāk izskatīšanai Iestādei /pers. A/ sūdzību, jo tai bija notecējis sūdzības iesniegšanas termiņš, bet bija jāpieņem lēmums par sūdzības neizskatīšanu atbilstoši Latvijas APK 245.^{2} panta pirmās daļas noteikumiem.

[9.3] Iestādes lēmumā norādīts, ka Iestāde nesaskata pamatu /pers. A/ sūdzības izskatīšanai sakarā ar procesuālā termiņa nokavēšanu, tomēr pieņēmusi lēmumu par sūdzības noraidīšanu.

Judikatūrā atzīts, ka pats par sevi iestādes lēmumā norādītais, ka sūdzība tiek noraidīta, nerada pamatu secinājumam, ka sūdzība izskatīta pēc būtības. Norādot lēmumā, ka sūdzība iesniegta ar termiņa nokavējumu un nav izteikts lūgums atjaunot termiņu (kā tas ir šajā gadījumā), nevar secināt, ka sūdzība izskatīta pēc būtības. Augstāka iestāde, pārbaudot apstrīdēšanas iesniegumu par zemākas iestādes lēmumu, konstatējusi, ka apstrīdēšanas iesniegums nav pieļaujams. Respektīvi, ka ir procesuāli šķēršļi zemākas iestādes lēmuma pamatotības pārbaudei (faktisko un tiesisko apstākļu izvērtēšanai pēc būtības).

Apgabaltiesa ir pamatoti vērtējusi pārsūdzētā lēmuma motīvu daļu, jo tieši no tās top skaidri iestādes apsvērumi par pieņemtā lēmuma saturu. Lemjošā daļa nav iespējama bez konkrēto apstākļu vērtējuma, kas ietverts motīvu daļā. Tikai kopā šīs abas daļas veido pilnu iestādes lēmumu, kad pēc iestādes apsvērumu ietveršanas lēmumu motīvu daļā seko no motīvu daļas izrietošais gala secinājums lemjošajā daļā (sk. *Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009. gada 9. janvāra sprieduma lietā Nr. SKA-42/2009 12. punktu*).

Latvijas APK tika papildināts ar 245.^{2} pantu ar 2012. gada 14. jūnijā pieņemto likumu „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā", kas stājās spēkā 2012. gada 1. jūlijā, tas ir, pēc tam, kad Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments taisīja spriedumu lietā Nr. SKA-42/2009. Respektīvi, piemērojot minētajā Augstākās tiesas spriedumā norādītās atziņas, tiesai jāņem ir vērā, ka ir mainījusies administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas kārtība, kā arī Latvijas APK ir papildināts ar jaunām normām, tajā skaitā, 245.^{2} pantu.

Apstākļos, kad nokavēts procesuālais termiņš sūdzības iesniegšanai, Iestādei atbilstoši Latvijas APK 245.^{2} panta pirmās daļas noteikumiem jālemj par sūdzības neizskatīšanu, nevis noraidīšanu, jo normatīvie akti šajā gadījumā neparedz citādāku rīcību ar sūdzību, kura iesniegta pēc termiņa nokavējuma.

[9.4] Tiesa konstatē, ka faktiski /pers. A/ sūdzība vērsta uz to, lai atceltu Iestādes lēmumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā. Tātad, lai arī /pers. A/ iesniedzis sūdzību par Iestādes lēmuma atcelšanu, kam ir tikai procesuāla nozīme un kas neietekmē materiāli tiesiskās attiecības, pēc būtības persona vēlas, lai tiesa izvērtē Iestādes lēmuma tiesiskumu.

Tajā pašā laikā jāņem ir vērā apstāklis, ka Iestādes lēmuma motīvu daļā norādīts, ka tā nesaskata pamata vērtēt sūdzību pēc būtības, kā arī Iestādes lēmums nesatur motivāciju, kas būtu vērsta uz Sākotnējā lēmuma pārvērtēšanu pēc būtības. Tādējādi tiesa konstatē, ka Iestādes lēmumā nebija izvērtēta Sākotnējā lēmuma tiesiskums un pamatotība, kas faktiski norāda uz to, ka Iestāde neizskatīja sūdzību pēc būtības, bet rīkojās atbilstoši Latvijas APK 245.^{2} panta noteikumiem. Lai arī Iestādes lēmumā nav norādīts, ka sūdzība netiek izskatīta, tiesa atzīst, ka iepriekš norādītajos apstākļos šis pārkāpums nevar tikt atzīts par tādu, kas būtu par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai.

[10] Turklāt tiesa nevar atstāt bez ievērības un atzīst par pamatotu Iestādes lēmumā norādīto, ka /pers. A/ nebija lūdzis atjaunot nokavēto termiņu, kā arī nebija norādījis sūdzības iesniegšanas nokavēšanas termiņa iemeslus. Iestāde nekonstatēja objektīvus un pamatotus šķēršļus, kas būtu lieguši /pers. A/ izmantot pārsūdzības tiesības likumā noteiktajā termiņā. Tādējādi tiesa atzīst, ka /pers. A/ nav izmantojis Latvijas APK 282. pantā paredzētās tiesības uz nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu.

[11] Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmuma atcelšanai nav tiesiska pamata, bet /pers. A/ sūdzība noraidāma kā nepamatota.

Rezolutīva daļa

Ievērojot minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu, tiesa

nosprieda

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2019. gada 14. janvāra lēmumu Nr. 50 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā 10 darba dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2019. gada 7. jūnijā.

Tiesnesis Viktors Makucevičs